

ЛЕБЕДИНСЬКА Ганна Олександрівна,
*доцент кафедри психології, педагогіки та філософії Кременчуцького
національного університету імені Михайла Остроградського,
кандидат політичних наук, доцент*

ДРУЖИНІНА Ірина Миколаївна,
*студентка 4 курсу Кременчуцького національного університету
імені Михайла Остроградського спеціальності «Психологія»*

КРЕАТИВНІСТЬ ЯК ВИМІР ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Актуальність. На сьогоднішній день творча діяльність людини є одним з ключових аспектів розвитку особистості. Поняття «особистість» трактується, як сукупність історичного та культурного досвіду, навичок та вмінь набутих протягом життя невід'ємною частиною яких є творчі здібності. Поняття творчості є надто складним для визначення, однак можна виокремити такі суттєві моменти для його пояснення. Центральний момент творчої діяльності – отримання нових результатів при використанні нових методів. Зрозуміло, що творча особистість відзначається здатністю генерувати оригінальні ідеї, робити відкриття, здійснювати винаходи творити мистецтво. Результати діяльності творчої особистості повинно мати художню, наукову, соціальну чи технічну цінність, яка підтверджується експертами, а також викликати емоційне захоплення. Закономірності творчої діяльності особистості є **метою** даного дослідження.

Дослідники роблять різні акценти на складових творчості. Сутність творчої діяльності визначають як функціонування одного з аспектів інтелекту, як несвідомий процес, як одну зі стадій розв'язання задачі, як асоціативний процес. Проблемам креативності присвячували свої праці такі вітчизняні психологи, як В.О. Моляко, Я.А. Пономарьов, Д.Б. Богоявленська, Р.М. Грановська, В.М. Дружинін, Л.Б. Єрмолаєва-Томіна, В.Н. Козленко, І.Г. Тітов, Л.І. Шрагіна та ін. А також наступні зарубіжні автори: Дж. Гілфорд, Е. Торранс, К. Тейлор, М. Боден, Е. Дебоно та ін. Найсучаснішими поясненнями творчості виступають так звані багатофакторні моделі.

Організація теоретико-методологічного дослідження.
Аналізуючи розвиток творчості можна виокремити два основні

підходи. Перший підхід розглядають М.В. Гамезо та І.А. Домашенко, як творчу діяльність направлену на створення нових суспільних цінностей, а в другому підході Л.І. Даниленко розглядає творчість, як компонент саморозвитку особистості [4].

Напрями творчої діяльності можна розділити на зовнішні та внутрішні фактори. До зовнішніх можна віднести формування нових творчих здобутків для соціуму. В свою чергу до внутрішніх належить удосконалення особистості в цілому [2].

В процесі творчої діяльності важливим є формулювання задачі та її реалізації, особливу роль відіграють особливості особистості, а саме темперамент, вікові характеристики, колектив та присутність симуляторів творчої активності [1].

Головним фактором творчої діяльності є креативність – створення нових ідей, що відрізняється особливим мислинним підходом особистості. У психології відрізняють два поняття «креативна особистість» та «творча особистість». Творчою називають особистість, яка під впливом зовнішніх чинників набула творчого потенціалу, а креативна має внутрішні аспекти творчої діяльності, особисті задатки, які стимулюють її діяльність ззовні.

У структурі творчої діяльності виокремлюють такі компоненти: креативну особистість, креативне середовище, креативний продукт. Структуру креативності можна визначити як оптимальний розвиток всіх потенційних можливостей індивідуальності й особистості.

Гаррі Алдер, беручи за основу дослідження Дж. Гілфорда, виокремлює такі риси креативної особистості:

- швидкість мислення;
- гнучкість мислення;
- оригінальність;
- винахідливість, реактивність розуму;
- вміння добудовувати як уміння відновлювати ланки;
- прагнення до конвергентного мислення;
- здатність до дивергентного мислення;
- бажання не бути схожим, усвідомлений виклик традиції;
- висока самодисципліна;
- прагнення до досконалості;
- готовність до ризику [4].

Всі ці компоненти є необхідним під час творчої діяльності деякі з них можна розвивати та самоудосконалювати [3]. Творчий потенціал особистості – це складна система психогенетичних та психологічних якостей, інтегральна цілісність природних і соціальних сил людини, сукупність здібностей, можливостей та властивостей до

здійснення творчої діяльності, продукування творчих стратегій і тактик у даному процесі, які дозволяють знаходити унікальне, принципово нове рішення проблем, а також забезпечення суб'єктивної потреби особистості у творчій самореалізації і саморозвитку.

Висновки. В результаті теоретичного аналізу існуючих у психологічній літературі наукових уявлень, креативність розглядається як здатність суб'єкта до конструктивного, нестандартного мислення і поведінки, а також усвідомлення та прагнення подальшого набуття досвіду, здійснення творчої діяльності; креативність – це творчі можливості людини, які виявляються не тільки в мисленні, але і в спілкуванні, почуттях, емоціях; креативність характеризується творчою активністю особистості.

Література

1. Кривопишина О.А. Психологія творчості [Текст] / О.А. Кривопишина. – Суми: СумДУ, 2009. – 81 с.
2. Тітов І.Г. Основні підходи до діагностики та розвитку креативності / І.Г. Тітов // Креативність і творчість. – Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Серія «Соціологія. Психологія. Педагогіка». – Тематич. вип. № 1 / за ред. І.П. Манохи. – К.: Гнозис, 2009. – С. 138-144.
3. Туриніна О.Л. Психологія творчості [Текст] / О.Л. Туриніна. – К. : МАУП, 2007. – 160 с.
4. Яланська С.П. Психологія творчості [Текст] / С.П. Яланська. – Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2014. – 180 с.